

In de loop van de 18e eeuw herontdekten de Britten als het ware de curatieve eigenschappen van het zeewater. Britse geneesheren zorgden ervoor door de publicaties van geleerde memories en dissertaties de heilzame werking van het zeewater te onderlijnen bij de bestrijding van allerlei ziekten en voor het behoud van een goede gezondheid. Zij lanceerden aldus bij een steeds ruimer wordend publiek een trek naar de zee. Voor het laatste kwart van de 18e eeuw ontstonden onder hun invloed op de Engelse zuidkust enkele badplaatsen met badwagens op het strand en of badhuizen, waar koude of warme zeebaden konden genomen worden. Het georganiseerde zeebadtoerisme was herboren.

De vertaling van deze medische geschriften wekte ook in continentaal Europa belangstelling op voor het nemen van zeebaden.

Door de aanwezigheid van een kleine maar invloedrijke Britse kolonie, wellicht ook door toedoen van een ter stede pratikerende Ierse geneesheer, Walter POWER, werd deze nieuwe modetrend kort vóór 1780 te Oostende ingevoerd.

Het eerste badstrand strekte zich te Oostende uit vóór de glooiing van de zeedijk waarop de eerste vuurtoren prijkte, tussen het westerstaketsel en de eerste golfbreker naar het westen op, dus, op een deel van het strand, dat nu de naam "Klein Strand" draagt. Zeer aantrekkelijk was dit oorspronkelijke badstrand bepaald niet. Het was bezaaid met allerlei wrakhout en resten van uitgevloed rijshout. Geen wonder ook dat de Oostenenaars aan deze strandzone de veelzeggende benaming "Vuylpotshaven" hadden gegeven.

Slechts twee redenen kunnen badlustigen er toe hebben aangezet om zich hier in zee te wagen. Het strand was van uit de stad gemakkelijk te bereiken doorheen de "Porte de secours du Nord" of "Hulppoortje" door de plaatselijke bevolking vervormd tot "Ulepoortje", en over de smalle brug, die over de stadsgracht naar de voet van de vuurtoren liep. Bovendien waren er in de buurt van de vuurtoren altijd de vuurtorenwachter en enkele zeebonken te vinden, die desnoods baders in moeilijkheden een reddende hand konden toesteken.

Van badorganisatie, van echt verblijftoerisme was er natuurlijk nog geen sprake. Badtenten of badwagens waren in 1780 op het strand nog niet te zien. Men kwam niet speciaal naar Oostende om er een badkuur te volgen. Het waren toevallige bezoekers van de stad, veelal van hogere stand, die bij het zien van de pret die badenden beleefden zich ook eens in het zeewater riskeerden. Sommigen lieten er het leven bij. Zo gebeurde het dat de raadsheer van de Rekenkamer, de MÉAN en luitenant-kolonel BRADI bij het baden om het leven kwamen (1).

Factoren van internationale politiek en economische aard kwamen dit oorspronkelijk primitief en eerder beperkt badleven grondig beïnvloeden. Eind 1780 sloten de Verenigde Provinciën aan bij de Frans-Spaanse coalitie, die in de Amerikaanse Vrijheidsoorlog de zijde van de U.S.A. hadden gekozen tegen het insulaire Verenigd Koninkrijk. Vermits Oostenrijk zich in deze strijd tussen maritieme machten niet mengde werden Nieuwpoort en Oostende

de enige neutrale havens van West-Europa. Oostende, dat in juni 1781 van Jozef II het vrijhavenstatuut verkreeg werd het centrum van een zeer druk overzees handelsverkeer. Het haventrafiek bereikte er ongekeerde hoogten. Vreemde kooplieden, ambachtslieden en avonturiers kwamen zich in de stad vestigen. De talrijkste groep immigranten waren ongetwijfeld de Britten. In het microcosmopolitisch wordende Oostende oefenden zij op alle gebieden een determinerende invloed uit.

Het ontluikende badleven moet van hen een bijkomende stimulans gekregen hebben, zodat het invoeren van een badorganisatie wenselijk werd en voor de initiatiefnemer ervan renderend worden kon.

Het is niet William HESKETH, die het eerst er aan gedacht heeft het badleven te Oostende op een meer comfortabele wijze in te richten dan het tot hiertoe het geval was. Het is wel de Schot, Charles GROSETT, naar zijn schrijven "maitre honoraire des arts de l'université de Dublin en Irlande" die op dit idee kwam in 1782. Hij had te kiezen tussen twee uitbatingsvormen, die op de Engelse kust succes kenden, ofwel het invoeren van een badwagendienst op het strand bestemd voor het nemen van baden in open lucht, ofwel het bouwen van een badhuis bij het strand waarin koude of warme baden konden genomen worden. Uitgaande van de vaststelling dat het nemen van zeebaden op het strand niet zonder levensgevaar was en dat zieken het dikwijls niet aandurfdën doktersvoorschriften tot het nemen van zeebaden op te volgen, ging zijn voorkeur uit naar het oprichten van een badhuis waarin het ganse jaar door in alle veiligheid kon gebaad worden.

Op 27 juli 1782 diende hij bij het Centraal Bestuur te Brussel een rekest in om, mits het bekomen van een exclusief oktrooi voor de duur van 15 jaar, een badhuis op de zeedijk te mogen optrekken. Een deel van dit gebouw zou bestemd worden voor het betalend kliënteel van beider kunne, natuurlijk streng afgescheiden van elkaar en uitgerust om in alle eerbaarheid en veiligheid de zo heilzame warme en koude baden te kunnen nemen. Een tweede deel van het badhuis zou voorbehouden worden voor het gratis baden, op doktersvoorschrift, van militairen. Hierbij zouden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen worden om de dikwijls voorkomende desertie van soldaten te verijdelen. Als compensatie voor het kosteloos baden van militairen vroeg GROSETT de gratis medewerking aan van een honderdtal soldaten, die gedurende twee weken, naast burgerlijke werkkrachten bij de bouwwerken zouden worden ingezet. Vermits het zomerse badseizoen te ver gevorderd was om de bouw van het badhuis nog in het jaar 1782 te kunnen beëindigen gaf GROSETT de verzekering dat binnen het jaar na het verkrijgen van het oktrooi het badhuis bedrijfsklaar zou wezen. In 1783 zou men dus met uitbating van deze nieuwe badaccomodatie starten (2).

Het schrijven van GROSETT belandde op 31 juli 1782 bij de Geheime Raad. Deze stuurde het op 3 augustus 1782 door naar het Oostendse stadsmagistraat om hun advies hieromtrent in te winnen. In zijn antwoord dd. 20 augustus, steunde het stadsbestuur het initiatief van GROSETT ten volle. Burgemeester en schepenen waren ervan overtuigd dat het optrekken van een badhuis zeer gunstig zou worden onthaald door de Oostendse bevolking, die "tous enclains aux bains de mer" nu veilig zouden kunnen baden. Het bestaan van het badhuis zou ook bijdragen

om een nog groter aantal "étrangers, que cette commodité attirera" naar Oostende te lokken. Dit zou de Horecasector ten goede komen en derwijze de stadsinkomsten verhogen. Het innen van bijkomende bedragen kon de stad trouwens best gebruiken om de aan de gang zijnde uitbreidingswerken aan de havenkom en aan de stad te financieren.

Toch wenste het magistraat in zijn antwoord aan de Geheime Raad twee bedenkingen te maken. Het was van oordeel dat GROSETT bij of in zijn badhuis een drankgelegenheid zou openen. Vermits dit gebouw buiten de wallen zou liggen vroeg het stadsbestuur dat de stadspolitie er het nodige toezicht zou mogen uitoefenen zoals dit voor de herbergen op de Kaai gelegen, gebruikelijk was. Aangezien GROSETT niet precies de plaats op de zeedijk had aangeduid waar hij zijn badhuis wenste in te planten, oordeelde de stad dat de Geheime Raad best ook het advies zou inwinnen van de Staten van Vlaanderen die met het onderhoud van de Oostendse zeedijk waren belast. Daar GROSETT het inzicht had zijn badhuis van zeewater te voorzien door het leggen van een buis dwars doorheen de dijk kon dit wel eens gevaar voor dijkbreuk opleveren.

Welk gevolg de Geheime Raad aan de brief van het stadsmagistraat gegeven heeft is ons onbekend. In de archieven van de Staten van Vlaanderen is geen enkel document in dit verband terug te vinden. Wij zijn de mening toegedaan dat, hoe dan ook, de Staten van Vlaanderen, gezien de zware kosten die zij voor dijkonderhoud te dragen hadden nooit met de uitvoering van dergelijk project zouden hebben ingestemd. Daarenboven mocht ook van wege het korps der militaire ingenieurs een negatieve reactie verwacht worden. Bij de planning tot het gedeeltelijk ontmantelen van de stad had men in 1781 beslist de vestingswerken uitgevend op de zee en op de havengeul integraal en ongeschonden te bewaren. Het bouwen van een badhuis op de zeedijk kon niet anders dan het verdedigingssysteem van de stad hinderen. Het plan GROSETT had dus geen schijn van kans de goedkeuring van hogerhand weg te dragen. GROSETT bleef te vergeefs op een of ander antwoord wachten. Hij drong verder in 1783 niet meer aan om zijn plan gerealiseerd te krijgen. Het beeindigen van de Amerikaanse Vrijheidsoorlog in 1783 zette immers de domper op de haven- en handelsactiviteit van de stad. Vreemdelingen verlieten de stad. Het organiseren van het badleven naar het project GROSETT was in die omstandigheden een financieel riskante aangelegenheid geworden.

Ondans de vastgestelde recessie bleven er toch heel wat Britten de stad verder bewonen. Zij bleven geloven in de grote economische mogelijkheden die de stad hen bood, nu de handelskommen waren vergroot en de stad zelf zich naar het zuiden toe aan het ontplooiën was. Zij hadden per slot van rekening gelijk. Vanaf 1784 stabiliseerde zich het haventrafiek op een cijfer dat het dubbele bedroeg van de cijfers behaald vóór de Amerikaanse Vrijheidsoorlog. De visserij kende een merkwaardige opbloei. Nieuwe industrietakken werden opgezet. Vreemdelingen, die kort voorheen waren vertrokken, keerden naar Oostende terug. Met optimisme zag men opnieuw de toekomst te gemoet.

Het is in deze omstandigheden dat een Engels hotelier, William HESKETH, interesse ging betonen voor het badleven in onze stad. Hij diende een alternatief plan aan het project GROSETT in, dat noch bij de Staten van Vlaanderen, noch bij de militaire ingenieurs op enig verzet kon stuiten en voor hem persoonlijk een geringere financiële inbreng zou vergen dan het plan GROSETT,

nl. het plaatsen van badwagens op het strand. Met toelating van het magistraat bracht HESKETH zijn eerste badkar op het Klein Stand. Bij dekreet van 21 juni 1784 werd hem toegestaan hierbij een drankgelegenheid uit te baten. Zo werd HESKETH in 1784 de grondlegger van een badexploitatievorm die 150. jaren lang de spil zou blijven van het Oostends zomertoerisme.

Tot voor korte tijd wist men relatief weinig over HESKETH. Uit zijn rekwesten kon men alleen opmaken dat hij een Engelsman was, dat hij poorter geworden van de stad als vrije herbergier in 1784 de "hotellerie à l'Enseigne du Vaisseau" op de Kaai openhield (3). Bij de viering van het 30 jarig bestaan van "De Plate" wist dhr. W. DEBROCK hier aan toe te voegen dat HESKETH ook lid was van de Engelse Vrijmetselaarsloge "The Imperial Lodge of Austrian Flanders", die in 1784 in de herberg "The Ship Tavern" werd geïnstalleerd (4). Verder onderzoek was nodig om uit te maken hoe HESKETH te Oostende terecht kwam, welke activiteiten hij hier uitoefende, hoelang hij hier verbleef en waar precies de herberg "Vaisseau" en "Ship Tavern" op de Kaai gelegen waren.

Wat de figuur van HESKETH betreft leidde ons dit tot de conclusie dat hij een zeekapitein was, die zoals vele andere zeelieden aangetrokken door de economische "boom" die Oostende toen kende, zich voor enkele jaren in de stad was komen vestigen als koopman en vooral als herbergier.

De "Gazette van Gend" vermeldt in haar wekelijkse lijsten van schepen en scheepskapiteinen, die te Oostende in- of uitvaren geregeld zijn naam. Zo zeilde hij op 14 november 1779 met "Den Jaeger", geladen met allerlei goederen en komend van Vlissingen de haven van Oostende uit met bestemming, Londen. Op 11 mei 1780 maakt zijn schip, nu de "Hunter" genaamd, deel uit van een konvooi van 9 schepen, die onder bescherming van 3 Britse oorlogsschepen van uit Oostende naar Londen varen.

Deels ingeburgerd in de stad moet hij op 7 november 1781 het Oostends poorterschap hebben verkregen. Dit is af te leiden uit de naamlijsten van vreemdelingen die dit recht verwierven mits o.m. de betaling van 12 g. 12 s. aan de Armendis en aan het Hospitaal van de stad. Hierbij is wel de naam "JAN HESKETH" geannoteerd. Maar wij vermoeden sterk dat het over WILLIAM HESKETH gaat. Juiste aantekeningen van naam en voornaam laten in deze jaren meer dan eens te wensen over (5). Wellicht als koopman, burger geworden van Oostende, bleef hij toch verder als scheepskapitein de Noordzee en het Kanaal bevaren. Zo kwam hij op 13 mei 1782 met "Het Zeepaerd" van uit Londen onze haven binnenlopen.

Op een, voor ons, misschien ongewone manier is HESKETH in hetzelfde jaar de Oostendse herbergierswereld ingestapt, een wereld waarin de Britten de plak zwaaiden. Wanneer notaris PINTELJON op 4 juni 1782, in opdracht van mr. kleermaker, Jacobus VAN DIJCKE, naar de herberg, "De Gouden Appel" in de Sint-Sebastiaanstraat trok om te protesteren tegen het niet naleven van het pachtcontract door John FOOTHEAD ondertekend, trof hij hier niet de huurder maar wel W. HESKETH aan "den welck verclaerde de pagte overgenomen te hebben van Sr. John FOOTHEAD" (6). Dat een zeekapitein een herberg ging uitbaten en dat men een huurceel zonder de eigenaar te verwittigen aan derden overdroeg, was in die dagen geen uitzonderlijk voorval te noemen. Op die wijze herbergier geworden, liet HESKETH de pacht van "De Gouden Appel" tot 31 oktober 1783 verlengen (7). Persoonlijk baatte hij deze

herberg niet uit. Zoals uit de mededelingen in de "Gazette van Gend" blijkt, bleef hij verder de zeevaart als hoofdactiviteit beoefenen. Vier dagen na de notariële aanwijzing, nl. op 8 juni 1782 zette hij met zijn schip "Het Zeepaerd" koers op Le Havre de Grace. Als kapitein van "De Goede Vrienden" kwam hij op 31 juli 1782 te Oostende aanmeren. Met hetzelfde schip bleef hij tot nagenoeg midden 1783 tussen Oostende, Londen en Franse havens navetteren. Wie zijn herberg tijdens zijn afwezigheid openhield hebben wij niet kunnen achterhalen.

Wanneer hij tussen twee zeereizen door aan wal verbleef moet hij wel hebben uitgezien naar een meer renderende, beter gelegen herberg dan "De Gouden Appel" in de te stille Sint-Sebastiaanstraat. Hij had het geluk, mits het betalen van de hoge pachtsom van 100 Engelse guineen, meer dan 1.350 gulden per jaar, 10 appartementen ofte kamers te kunnen inhuren in de herberg "De Corvette" van Corn. HUILMAND en dit vanaf 1 november 1783 voor de duur van drie jaar. Het huurcontract werd op 19 juli 1783 afgesloten (8). Van nu af aan werd het hoofdberoep van W. HESKETH, vrije herbergier. Aan Jacobus VAN DIJCKE liet hij weten dat hij de huur van "De Gouden Appel" niet wenste te verlengen. Dit was voor onze mr. kleermaker geen probleem. Reeds op 25 juli 1783 had hij een nieuwe huurder voor zijn herberg gevonden. Opnieuw was het een Engelsman, een zekere J. BAUCH, die bereid gevonden werd op 1 november 1783 de zaak van W. HESKETH over te nemen (7).

"De Corvette" was een totaal nieuw opgetrokken gebouw van twee verdiepingen hoog, ideaal gelegen op de druk belopen Visserskaai. Het stond aan de N.O. kant van het noordelijk oude entrepot van de Oost-Indische Compagnie ingeplant tegen aan de stadsgracht op de weg van de vroegere Kaaipoort naar de Ponton. Van oudsher was "De Corvette" bekend als de traditionele aanmonsteringsplaats voor zeelieden, als de aangewezen pleisterplaats voor zij die op de Ponton of veerschuit naar de overkant van de geul dienden te wachten. Mensen, die 's avonds te laat met de veerboot van de Oostkant van de geul naar de stad waren overgevaren en voor de gesloten Kaaipoort stonden konden er overnachten. Maar "De Corvette" had eveneens de minder goede faam te horen tot de categorie huizen waar men moeilijk "en honnête homme" logies kon opzoeken (9).

"Proprietaris ende ghebruyker" van deze goed beklante herberg, was een gewezen zeekapitein uit Denemarken afkomstig, Cornelis HUILMAND. Zoals zovele Oostendse huiseigenaars, had hij, profiterend van het nijpend lokaal tekort aan woongelegenheden, bij het Centraal Bestuur in september 1782 een aanvraag ingediend om zijn eigendom met één verdieping te mogen verhogen en de oude deels vermolmde stutbalken, waarop het gebouw aan de kant van de stadsgracht rustte te mogen vervangen door een stenen muur. Grif werd hem op 30 oktober 1782 de toelating hiertoe verleend (10). Op de Westkant van het verhoogde gebouw richtte hij een klein pakhuis op. Aan de Oostkant van zijn herberg plaatste hij een ander pakhuis, waarboven hij wat later een biljartkamer inrichtte. Vermits het biljarten toentertijd furore begon te maken was een biljartkamer een noodzakelijk rekwisiet geworden voor ieder druk bezochte herberg.

Op de dag van de ondertekening van het huurcontract was de binnenafwerking van het gebouw nog niet volledig beëindigd. HESKETH kon nog bedingen dat HUILMAND "sal moeten stellen een

pompe om het water in de keuken te brenghen". Onderling kwam men overeen dat "den verpachter sal de beneden voorkamer moeten behanghen ende den pachter de andere caemers ofte plaetsen" (8).

Op 1 november 1783 kon HESKETH zijn intrek nemen in zijn nieuwe zaak. Hier beschikte hij over "vier plaetsen ofte caemers beneden, dry op de eerste stegie en dry op de tweede stegie benevens een kelder soo groot als die is" en nog "een achterplaetse". In het ruime gebouw behield HUILMAND een aantal kamers op de oostkant gelegen voor eigen gebruik of deels voor verdere verhuuring. Voor HESKETH was dit gebouw geen herberg meer, het was een "hotellerie" geworden.

Misschien heeft HESKETH de Vlaamse benaming van zijn bedrijf vervangen door een Engelse. "Ship Tavern" klonk nu eenmaal beder dan "De Corvette" in een stad, die resoluut de Engelse toer was opgegaan. Zeker is dit evenwel niet. De namen "Vaisseau" en "Ship Tavern", in sommige teksten vermeld, kunnen evenzeer de vertaling zijn van de oorspronkelijke en bewaarde Vlaamse benaming. Trouwens bleef de naam "De Corvette", na het vertrek van HESKETH uit zijn "hotellerie" nog lange jaren verder behouden.

Om alle misverstand te vermijden willen wij er op wijzen dat het later bekende 19e eeuwse "Ship Hotel", qua ligging, niet te identificeren is met de "Ship Tavern".

Het "Ship Hotel" lag op de westkant van de oude Visserskaai, tussen het westelijk Entrepot en de vroegere Oost-Indische Cie en een hoekhuis op de Kaaipoortstraat dat eerst herberg, later winkelhuis geworden is. Dit "Ship Hotel" is gegroeid uit de oude herberg "De Kroone", die rond 1816-1823 tot "Waterloo Hotel" werd omgedoopt en in de "Guide pour la ville d'Ostende" dd. 1837 als "Ship Hotel" ging figureren (9).

De "Ship Tavern" is naar dezelfde gids de "Maison Blanche" geworden, uitgebaat door VROOME. Het "Wit Huis", zo genoemd naar zijn opvallend in het helderwit beschilderde gevel werd in 1878 gesloopt om plaats te maken voor de Vismijn of de "Cirk".

Het is dus van uit "De Corvette" alias de "Vaisseau" of de "Ship Tavern" en het "Wit Huis", dat in 1783-1784 het idee ontstond badkarren op het strand te brengen. Het is in deze nu verdwenen herberg dat de Engelse Loge, waarvan HESKETH deel uitmaakte, in 1784 werd gesticht.

Naar onze bevindingen is het verblijf van HESKETH, als vrije herbergier, te Oostende maar van korte duur geweest. Eind december 1785 was hij nog in de stad. Hij liet toen een vervolging inzetten tegen een landgenoot, Thomas GREEN, wegens het niet betalen van schulden (11). Van begin 1786 zijn wij zijn spoor bijster geraakt. Naar een notariële akte van januari 1786 is HESKETH uit "De Corvette" weggetrokken die opnieuw tijdelijk door HUILMAND wordt uitgebaat (12). Waarom HESKETH voortijdig zijn pacht heeft opgezegd, weten wij niet. Misschien wel omdat het economisch leven te Oostende, alhoewel gestabiliseerd, toch in 1785 een lichte neerwaartse trend doormaakte en de uitbating van het hotel niet aan zijn verwachtingen beantwoordde. Wellicht ook omdat de huurprijs die HESKETH ieder jaar te betalen had, zeer hoog was.

Releverd voor deze feiten, die HESKETH er toe hebben kunnen aanzet de uitbating van zijn bedrijf op te geven zijn

de huurvoorwaarden, die HUILMAND, na het vertrek van HESKETH, te aanvaarden had. Grace JACOBS, We Thomas HUNTLEY, was bereid in "De Corvette" 11 kamers voor de duur van drie jaar in te huren vanaf 1 mei 1786 aan slechts 600 guldens per jaar. Dit is minder dan de helft van de som die HESKETH te betalen had voor de huur van slechts 10 kamers (12). Meer nog, in het nieuwe pachtcontract was voorzien dat "by aldien den tyd verslegt ofte de huyspagten in prys verminderen", We HUNTLEY voor het 2e en 3e jaar maar 500 g. als huurgeld had neer te tellen. De economische vooruitzichten waren in 1786 dus niet hoopgevend te noemen.

Zo slecht verging het Corn. HUILMAND naderhand niet. Van een nieuwe huurder, opnieuw een Engelsman, W. MAY, verkreeg hij in 1789 een jaarlijkse pachtsom van 660 g. of 10 % meer dan hij in 1786 in handen kreeg (13).

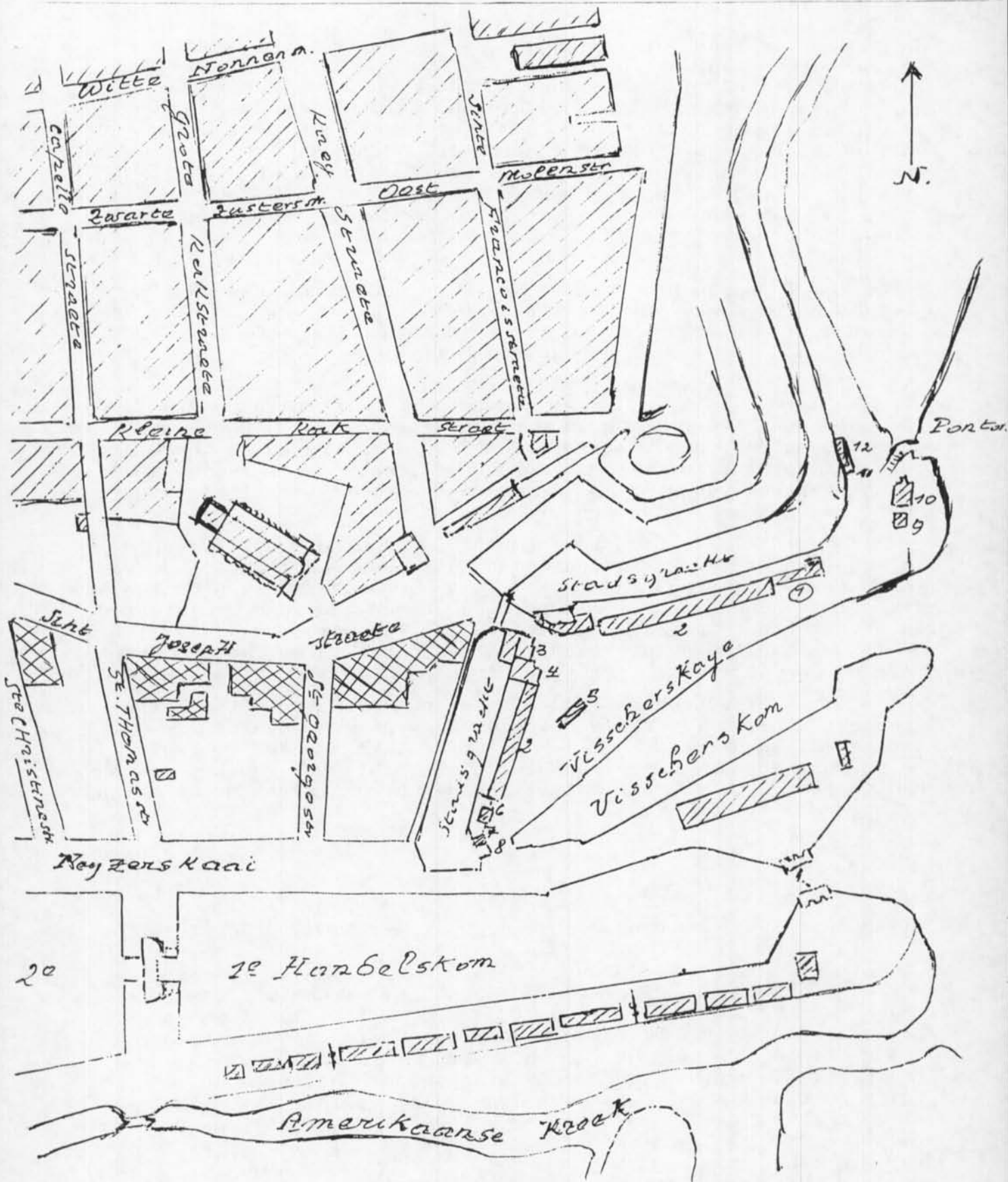
Wat er verder, van af begin 1786, met HESKETH is gebeurd weten wij niet. Is hij een andere herberg in de stad aan een lager huurprijs gaan betrekken of heeft hij Oostende verlaten en de trampvaart hernomen? Op deze vragen kunnen wij geen antwoord geven. Evenmin kunnen we zeggen of er iemand anders, na het vertrek van HESKETH, de badwagenexploitatie al dan niet heeft overgenomen en verder uitgebaat.

In deze bijdrage hebben wij gepoogd een tijdsbeeld te schetsen van de wisselende omstandigheden waarin het badleven te Oostende tot stand is gekomen. Wij hebben de redenen opgegeven die geleid hebben tot het instellen van een badwagen exploitatie en niet tot het optrekken van een klein Thermengebouw. Wij zijn er in geslaagd de juiste localisatie aan te wijzen van de "Ship Tavern" en wat toelichting te brengen rond de figuur van HESKETH.

Misschien zullen documenten, afkomstig uit Engelse archieven, historici toelaten deze gegevens over HESKETH zo aan te vullen dat het mogelijk wordt de levenswandel volledig te reconstrueren van een man die, als grondlegger van het Oostends badtoerisme, voor onze plaatselijke geschiedenis van groot belang is geweest.

Daniel FARASYN

-
- (1) D. Farasyn. "Oostendse zeebaden, straks 200 jaar oud". De Plate, 6e jg. nr. 12, pg. 8-12.
Alg. Rijksarchief, Brussel, Secr. van St. en Oorlog, 2074.
 - (2) A.R.A. Brussel. Geheime Raad, Oostenrijks Regime, 688 B.
 - (3) " " " " " " , 283 B.
 - (4) W. Debrock. "Haven van Oostende en Engelse aanwezigheid". De Plate, 13e jg. nr 12, pg. 2-18.
 - (5) Kommissie van Openbare Onderstand, Oostende, boek nr. 4.
 - (6) R.A. Brugge, Not. Oostende, Van Caillie, 1941-141, Pinteljon.
 - (7) " " " " 1940-51, De Bal.
 - (8) " " " " 1941-117, Rycx A.
 - (9) zie plan.
 - (10) A.R. Brussel, Raad van Financiën, 3093.
 - (11) R.A. Brugge, Not. Oostende, Van Caillie, 1940-63, Van Iseghem.
 - (12) " " " " 1941-124, Rycx A.
 - (13) " " " " 1941-146, Donny.

Skets v. h. z. o. deel v. d. stad Oostende A° 1784.

D. Blasyn

Legende bij de schets

1. Herberg "de Corvette", "Ship Tavern", later "Wit Huis".
2. Oud Entrepot van de Oost-Ind. Comp.
3. Herberg, later winkelhuis.
4. Herberg "De Croone", later "Ship Hotel".
5. Het Waterhuis.
6. Kookhuis.
7. Wachthuis.
8. De Blauwe Sluis.
9. Wachthuis.
10. Herberg van P. Ocket "Hope Inne", "The Hope".
11. Pomphuyschen.
12. Herberg van P. Ocket, later de "Brittania" (1829), de "Verrekijker" (1834).

behuisd gedeelte van de Oude Stad

behuisd gedeelte van de Nieuwe Stad.

MET ZICHT OP ZEE

Eind 1985 liet de Staatsuitgeverij (Den Haag) een heel interessant boek in de reeks Architectuur en Stedebouw verschijnen. "Met zicht op zee" door J. BERNDSEN, P. SAAL en F. SPANGENBERG handelt over -zoals de ondertitel zelf aanduidt- "Tweehonderd jaar bouwen aan badplaatsen in Nederland, België en Duitsland".

Een greep uit de grote en kleine hoofdstukken verduidelijken de inhoud van het rijkelijk geïllustreerd boek, die van ons de meeste aandacht krijgen : Oostende wordt badstad - De Kursaal in Oostende en Blankenberge - Amusementsarchitectuur - Koninklijke Promotie (= Koninklijke Galerijen) - Het Villapark aan zee (o.a. De Haan, Het Zoute) Oostende : herbouw van een luxe badplaats - Het Belgische zeefront - Zee-architectuur (Oostende, Middelkerke), enz.

In feite is dit werk gepubliceerd ter gelegenheid van de tentoonstelling "Met zicht op zee", dat nu in Duitsland loopt en binnen een paar maanden te Brussel zal te aanschouwen zijn, alwaar die verzorgde publicatie zal te koop zijn. Warm aanbevolen !

Omer VILAIN